

Vyhodnocení medikačních pochybení v nemocničním prostředí

Iva Brabcová¹, Valérie Tóthová¹, Hana Hajduchová¹, Ivana Chloubová¹, Martin Červený¹,
Radka Prokešová², Josef Malý³, Martin Doseděl³

¹Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče

²Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav humanitních studií v pomáhajících profesích

³Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové, Katedra sociální a klinické farmacie

Úvod: Zdravotní péče je inherentně spojena s rizikem poškození zdraví pacientů. Především pochybení spojené s farmakoterapií je častým typem hlášených nežádoucích událostí. Analýzou kořenových příčin medikačních chyb lze navrhnout efektivní preventivně nápravná opatření snižující pravděpodobnost jejich výskytu.

Cílem studie bylo identifikovat důvody pochybení při podávání léčiv sestrami, popsat bariéry v jejich hlášení a přinést odhadovaný počet skutečně nahlášených pochybení.

Metodika: Design empirického šetření byl založen na kvantitativní metodě, prostřednictvím standardizovaného dotazníku Medication Administration Error Survey (MAE survey). Výzkumné studie se zúčastnilo 112 sester ze čtyř nemocnic Jihočeského kraje.

Výsledek: Mezi rizikové faktory, které zvyšují pravděpodobnost pochybení při podávání léčiv sestrami, patří podobnost názvů ($3,7 \pm 1,3$) a balení léků ($3,9 \pm 1,5$), časté změny medikací ($3,2 \pm 1,5$), nečitelnost ($3,1 \pm 1,6$) a nejasnost lékařských záznamů ($2,6 \pm 1,5$). Jen část těchto pochybení je sestrami nahlášeno (16 % až 21 %). Důvodem nízké motivace sester hlásit pochybení při podávání léčiv je strach z obviňování za zhoršení zdravotního stavu pacienta ($3,3 \pm 1,7$), strach z reakce lékaře na medikační pochybení ($2,6 \pm 1,4$) nebo represivní odpověď vedení nemocnice na hlášení pochybení ($2,9 \pm 1,5$).

Závěr: Mezi opatření snižující pravděpodobnost výskytu pochybení při podávání léčiv sestrami patří budování netrestajícího systému hlášení nežádoucích událostí, zavedení elektronické preskripce léčiv, podpora otevřené týmové komunikace, zapojení klinických farmaceutů do procesu farmakoterapie a pravidelné komplexní školení ošetrovatelského personálu.

Klíčová slova: podávání léčiv, lékové pochybení, hlášení nežádoucích událostí, sestra.

Evaluation of medication errors in the hospital environment

Introduction: Healthcare is inherently associated with a risk to patient health. One risk is associated with medication-related errors, which are commonly reported adverse events. By analyzing the root causes of medication errors, effective preventive measures can be proposed to reduce their likelihood.

This study aimed to identify the reasons of medication administration errors, determine the number of medication administration errors reported, and describe the barriers hindering reporting.

Methodology: The study used a standardized Questionnaire Medication Administration Error Survey (MAE survey) that was quantitatively analyzed. The study involved 112 nurses from four hospitals in the South Bohemian Region.

Results: Risk factors that increase the likelihood of medication administration errors include similarity of drug names (3.7 ± 1.3) and packaging (3.9 ± 1.5), frequent prescription changes for patients (3.2 ± 1.5), illegibility of written prescriptions (3.1 ± 1.6),